

REFERAT

Møte:
Marint vern Andfjorden – Flakstadvåg Laks AS

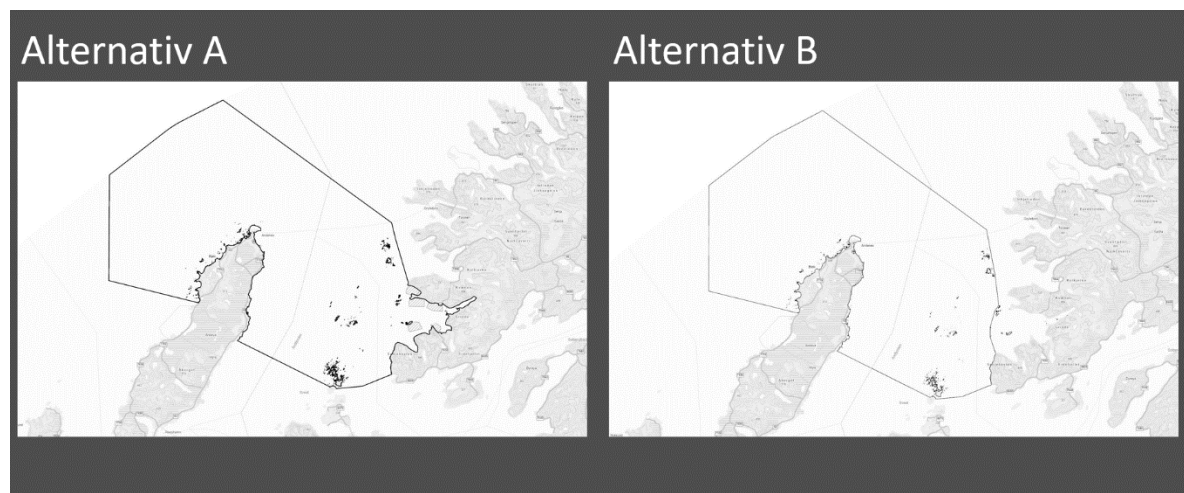
Dato:
21.04.2022

Til stede:

Roy Alapnes (Flakstadvåg Laks),
Edmund Brobak (Flakstadvåg Laks),
Gunnar Davidsson (Troms og Finnmark fylkeskommune),
Marit Bærøe (Sjømat Norge),
Ann-Magnhild Solås (Fiskeridirektoratet),
Heidi Marie Gabler (Statsforvalteren i Troms og Finnmark),
Inge Berg (Statsforvalteren i Troms og Finnmark),
Åsmund Andersen (Statsforvalteren i Troms og Finnmark).

Inge Berg ønsket velkommen og orienterte om status for prosessen med marint vern i Andfjorden. Prosessen før og etter konsekvensutredningen ble nevnt. Havforskningsinstituttet (Hi) har sammenstilt kjent kunnskap om naturverdiene i området, samt kommet med forvaltningsråd til Statsforvalteren i løpet av prosessen. Hi vil i løpet av begynnelsen av mai kartlegge og avgrense korallrevet nord for Steinavær og bambuskorallskogen øst for Kvalnes. Statsforvalteren fortalte at det er en målsetning å få sendt ut et forslag til verneplan på høring før sommerferien. Videre ble de delene av Statsforvalterens forslag til verneplan som omhandler akvakultur i Selfjorden presentert.

Det foreslås å høre to alternativer. Alternativ A som omfatter hele utredningsområdet og Alternativ B, der Selfjorden og ytre del av Sifjorden er tatt ut av verneplanen. Statsforvalteren heller mot alternativ B. Argumenter for dette er at det ikke kjennes til store naturverdier i Selfjorden. Bassenget i ytre del av Selfjorden er trolig miljøpåvirket etter mange års drift med akvakultur. Ytre Sifjorden er et potensielt utviklingsområde for akvakulturvirksomheten i Selfjorden, og inngår i strømrretningen hvor utslippene fra oppdrettsvirksomheten i Selfjorden føres ut av området. I tillegg har det vært sterkt ønske fra akvakulturnæringen og kommunen om at dette området ikke skal inngå i verneplanen.

Begrunnelsen for at vi ønsker å høre to alternativer er at konsekvensutredningen anbefaler Alternativ A. I tillegg vil en høring av begge alternativer gi våre overordnede myndigheter (direktorater og departementer), samt regjeringen mulighet til å velge, om de skulle være uenig med Statsforvalteren.

Dersom Alternativ A velges vil Statsforvalteren foreslå at det etableres akvakultursoner rundt anleggene tilsvarende sonene for akvakultur i Senja kommunes kystsonesplan. I disse sonene forslås det at anleggene kan gjøre fysiske justeringer/tilpasninger uten av dette vil kreve søknad om dispensasjoner fra verneforskriften.

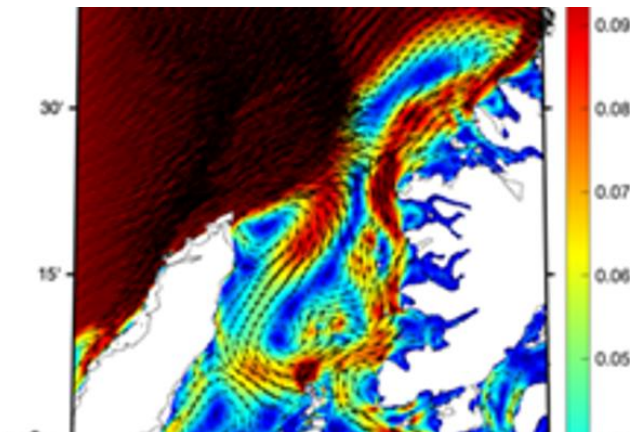

Gunnar Davidsson konstaterer at slike soner vil være statiske og uforanderlige, og mener dette ikke tar høyde for framtidige endringer.

Edmund Brobak mener at drift innenfor akvakultursone i Alternativ A vil fungere dårlig på sikt. Det vises til at det har vært gjort mange justeringer av anleggene i løpet av de 50 årene det har vært drevet med akvakultur i Selfjorden. I et lengre perspektiv er det viktig å kunne flytte anleggene for å belaste området minst mulig. Brobak sier videre at Andfjorden er et utviklingsområde for akvakulturvirkosmheten i Selfjorden, og at det er viktig at det ikke blir et totalforbud mot oppdrett i verneområdet. Berg viser til at det vil bli et generelt forbud mot oppdrett, men at det kan søkes om tillatelse til å etablere oppdrett som ikke er i strid med verneformålet.

Gunnar Davidsen sier at man ikke må framstille som at det bare er å søke og så får man tillatelse. Inge Berg viser til at det, generelt sett, ofte innvilges dispensasjoner i verneområder (Jf. Miljøvedtaksregisteret). Innenfor marine verneområder har vi foreløpig liten erfaring med akvakultur. Helt vesentlig for å kunne innvilge søknader om akvakultur innenfor et marint verneområde, er om tiltaket er i strid med verneformålet. Type akvakultur, produksjonsstørrelse, lokalisering, kunnskap om undersjøisk naturmangfold og virkninger på undersjøisk naturmangfold vil være viktig informasjon for å kunne vurdere slike søknader. Generelt må det påregnes at terskelen for å få lov til å etablere ny akvakulturvirksomhet innenfor verneområde vil være noe høyere enn utenfor et verneområde.

Dersom Alternativ B velges vil ikke et marint vern legge begrensninger på eksisterende virksomhet til Flakstadvåg Laks. Alternativet åpner også opp for en mulig fremtidig vekstretning for akvakulturvirksomhet øst for Ørja og Holmenvær. Strømbildet i Andfjorden er av slik karakter at utslippene vil følge land langs Senja og videre ut i storhavet. Havstrømmene vil sikre at utslipp fra Selfjorden, f.eks organisk eller lusemidler, ikke vil gi negative påvirkninger på et marint vern.

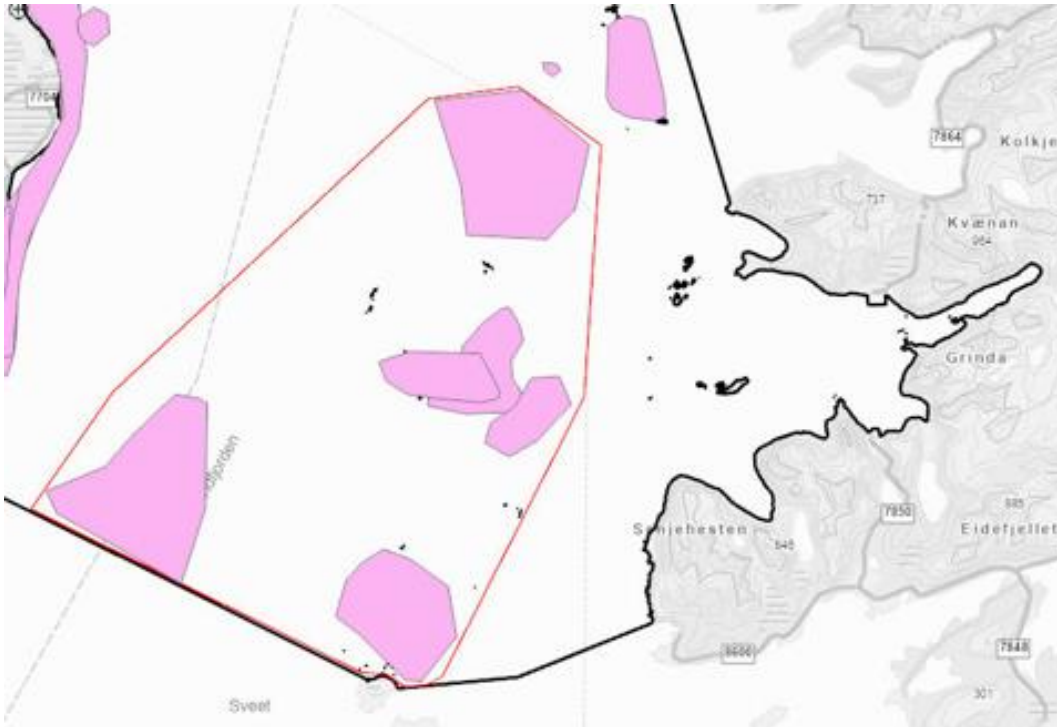

Edmund Brobak mener det er positivt at Statsforvalteren synes å lande på alternativ B. Det vil gjøre det lettere for Flakstadvåg Laks å planlegge for fremtiden. Brobak mener også at det er viktig at forvaltningen også vurderer framtidig forvaltning i sone B. Det er positivt at det avgrenses områder med høy verdi, da det kan gi lettelsener for akvakultur i øvrige områder. Berg kommenterer at akvakultur er så mye og alt trenger ikke å gi store miljøpåvirkninger f.eks dyrking av tare. Videre utvikling av retningslinjer for forvaltning av området er mulig gjennom forvaltningsplan.

Roy Alapnes synes det er positivt at Statsforvalteren synes å gå for Alternativ B, men ønsker at Statsforvalteren også har et langtidsperspektiv ift. akvakultur i alternativ B.

Gunnar Davidsson lurte på om Statsforvalteren hadde vurdert å flytte grensen til dypområdet vestafor ytre selfjorden. Berg kommenterte at det ikke er gjort, men at vi vil vurdere innspillet og avgrensningen på nytt før høring.

Inge Berg orienterte deretter om området sentralt i Andfjorden, der naturmangfold gis særlig beskyttelse (beskyttelsesområde). Kartlegginger fra Havforskningsinstituttet og Niva mfl., samt registreringer gjort at fiskere viser at området har stor naturfaglig verdi, deriblant korallrev, hardbunnskorallskog, bambuskorallskog, svampskog, tareskog og ruglbunn. Marine grunnkart og modelleringer tilsier også at området har store naturfaglige kvaliteter.

Innenfor dette området vurderes det forbud mot sprenging og bruk av aktive fiskeredskap som slepes langs havbunnen (bunntål, snurrevad og reketål). Området vil gi samme mulighet for å søke om akvakultur, men i praksis vil akvakultur med store utslipp kunne bli vurdert strengere.

Ann Magnhild Solås ønsket at Statsforvalteren også redegjør for at det forslås å verne vannsøylen innen beskyttelsesområdet og hvordan dette kan vurderes opp mot vannskriften. Berg begrunnet med at et slik grep vil kunne gi en bedre beskyttelse av det undersjøiske naturmangfoldet og kontroll på vannkvalitet. Havforskningsinstituttet anbefaler en stasjon for vannovervåking innenfor beskyttelsesområdet for å kunne følge med på om utslipp fra landbaserte akvakulturvirksomhet på Andøya eller klimaendringer som kan gi negative påvirkninger på undersjøisk naturmangfold innenfor beskyttelsesområdet. Et vern av vannsøylen vil kunne forsterke vernet og sette strengere krav til vannkvaliteten, ettersom et marint vern vil ha stort fokus på tilstand til undersjøisk naturmangfold.

Marit Bærøe spør om Sjøforsvaret vil ta hensyn til begrensningene som planlegges i et marint vern. Berg orienterte at det er gjennomført flere drøftinger med forsvaret og Andøya Space. Forsvaret har vært tydelig på gjennom høringen av forskrift om skyte- og øvingsområder i sjø at de ønsker å ta hensyn til f.eks koraller. Statsforvalteren vurderer at det er stemning for noen begrensninger i deler av utredningsområdet ift. sprenging men at vi avventer formell tilbakemelding fra forsvaret.

Avslutningsvis sier Edmund Brobak at de er veldig fornøyd med informasjon og involvering underveis i marin verneplan for Andfjorden.

Inge Berg informerte at det vil bli gjennomført møter med kommunen i mai, der vi vil kunne drøfte helheten i verneplanforslagene. Ellers vil vi også ha noen møter med fiskeri m.fl før høringen starter. Dersom det oppstår endringer som vil kunne påvirke akvakulturinteresser kommer Statsforvalteren til å ta dette opp med dere før høring. Dersom Statsforvalteren klarer å igangsette høringen før sommerferien vil det blir forlenget høring, i alle fall tilsvarende ferieukene. Statsforvalteren ønsker god medvirkning i verneplanprosessen.